

HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
1. GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 20493
Tarih: 13.10.2026

51145

Özgül SAKİ
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın **MAHİNUR ÖZDEMİR GÖKTAŞ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

ÖZGÜL SAKİ
İstanbul Milletvekili

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 13 Ekim 2026 tarihli açıklamasında, Edirne İlk Kabul Arda Çocuk Evleri Sitesi Müdürlüğüne teslim edilen 14 refakatsiz göçmen çocuğun 11 Ekim 2026'da market izniyle kuruluştan ayrıldıktan sonra geri dönmediği bildirilmiştir. Açıklamada bir çocuğun geri döndüğü, diğer 13 çocuğun aranmasının sürdüğü belirtilirken çocukların devlet koruması altında bulunmadığı, düzensiz göç kapsamında tespit edilen refakatsiz yabancı uyruklu çocuklar olduğu ileri sürülmüştür.

Bakanlığa bağlı bir kuruluşa teslim edilmiş çocukların güvenliğine ilişkin bu açıklama, koruma ve gözetim yükümlülüğünün nasıl yerine getirildiği konusunda ciddi sorular doğurmaktadır. Çocukların vatandaşlığı veya göç statüsü, yaşamlarının ve güvenliklerinin korunması bakımından bir sorumluluk boşluğunun gerekçesi olamaz. Koruma kararının bulunup bulunmaması ile çocuğun fiilen bakım ve gözetiminden sorumlu olma durumu arasındaki ayrım, kamu makamlarının yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Gerekli koruma işlemleri yapılmamışsa bu durumun kendisi de araştırılmalıdır.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin ayrımcılık yasağı, çocuğun üstün yararı ve aile ortamından yoksun çocukların korunmasına ilişkin hükümleri ile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu, korunma ihtiyacı bulunan çocuklara yönelik kamu sorumluluğunun temelini oluşturmaktadır. Refakatsiz göçmen çocukların insan ticareti, cinsel istismar, zorla çalıştırılma ve erken yaşta zorla evlendirilme tehlikelerine karşı korunması, çocukların durumunun bireysel olarak değerlendirilmesini ve kurumlar arasında kesintisiz takibini gerektirmektedir.

Göçmen çocukların eğitimden kopması, çocuk işçiliğine sürüklenmesi ve kayıp çocuklara ilişkin verilerin yetersizliği, Edirne'deki olayın daha geniş bir çocuk koruma sorunu içinde ele alınmasını gerektirmektedir. Kamuoyunun çocukların akıbeti konusunda bilgilendirilmesi, olası ihmallerin ortaya çıkarılması ve benzer olayların yaşanmaması için alınacak tedbirlerin açıklanması Bakanlığın sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın açıklamasında aranmasının sürdüğü belirtilen diğer 13 çocuktan bulunan olmuş mudur? Çocukların bulunması için yürütülen çalışmalar nelerdir? Kuruluşa geri dönen çocuğun ve varsa daha sonra bulunan çocukların güvenli barınmaya, sağlık hizmetlerine ve psikososyal desteğe erişimi sağlanmış mıdır?

2. Söz konusu çocuklar kuruluşa ne zaman, hangi makamların işlemleriyle ve hangi hukuki statüyle kabul edilmiştir? Çocukların devlet koruması altında olmadığı yönündeki açıklamanızın mevzuattaki dayanağı nedir? Çocukların kabulünden itibaren bakım ve gözetim sorumluluğunu üstlenen idari birim hangisidir?
3. Bu çocuklar hakkında acil korunma veya bakım tedbiri kararı alınması için başvuru yapılmış mıdır? Yapılmışsa başvuru ve karar tarihleri nedir? Başvuru yapılmamışsa gerekçesi nedir? Çocukların yasal temsilci ve vasi ihtiyacı değerlendirilmiş, gerekli işlemler başlatılmış mıdır?
4. Çocukların kuruluştan ayrılmasına ilişkin izinler hangi usulle ve kimlerin onayıyla verilmiştir? İzin öncesinde çocukların yaşları, bireysel ihtiyaçları ve karşılaşılabilecekleri riskler değerlendirilmiş midir? Çıkış ve beklenen dönüş saatleri ile dönmediklerinin tespit edildiği ve kolluğa bildirildiği saatler nedir?
5. Kayıp çocukların bulunması ve güvenliklerinin sağlanması için İçişleri Bakanlığı, kolluk birimleri ve adli makamlarla nasıl bir koordinasyon kurulmuştur? İnsan ticareti, göçmen kaçakçılığı, zorla çalıştırılma ve istismar olasılıklarının araştırılması için ilgili birimlere bildirim yapılmış mıdır? Bu risklere karşı alınan önlemler nelerdir?
6. Kuruluşa geri dönen çocukla, tercüman ve uzman desteği sağlanarak, yeniden örselenmesini önleyecek bir görüşme yapılmış mıdır? Kuruluştan ayrılma nedenleri, kuruluş koşulları, olası tehdit veya yönlendirmeler ve diğer çocukların güvenliği bakımından elde edilen bulgular doğrultusunda hangi önlemler alınmıştır?
7. Olay hakkında Bakanlığınızca idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmışsa tarihi, kapsamı ve mevcut aşaması nedir? Adli makamlara olası ihmal veya suç şüphesi yönünden bildirim yapılmış mıdır? Kuruluşun son denetim tarihi, tespit edilen eksiklikler, kapasitesi, olay tarihindeki çocuk sayısı ve vardiya itibarıyla görevli bakım personeli, sosyal hizmet uzmanı, psikolog ve tercüman sayıları nedir?
8. Son üç yıl içinde Bakanlığınıza bağlı veya denetiminizdeki kuruluşlarda kalan refakatsiz göçmen çocuklardan kaçının izinsiz ayrıldığı ya da izin sonrası dönmediği kayda geçmiştir? Bunların kaçını bulunmuş, kaçına hâlen ulaşılammıştır? Bu verilerin, aynı çocuğa ilişkin tekrarlanan kayıtlar ile toplam çocuk sayısı ayrı ayrı gösterilerek, yıllara ve illere göre dağılımı nedir?
9. Bakanlığınızın bakım ve gözetim hizmetlerinden yararlanan refakatsiz göçmen çocuk sayısı kaçtır? Bu çocukların kaçını örgün eğitime kayıtlıdır ve düzenli devam etmektedir? Eğitim dışında kalan çocukların okula dönüşünü sağlamak, çocuk işçiliğini ve erken yaşta zorla evlendirmeyi önlemek üzere ilgili bakanlıklarla yürütülen çalışmalar ve bunların sonuçları nelerdir?
10. Refakatsiz göçmen çocukların tespit, kuruluşa kabul, korunma kararı, aile araştırması ve sonraki izleme süreçlerini birlikte takip eden kurumlar arası bir kayıt sistemi mevcut mudur? Kayıp bildirimlerinin gecikmeden yapılmasını, kuruluşlardan ayrılma nedenlerinin çocukların katılımıyla incelenmesini ve güvenli bakımın sürdürülmesini sağlayacak hangi somut düzenlemeler yapılacaktır? Kayıp ve bulunan çocuklara ilişkin anonimleştirilmiş veriler hangi takvimle düzenli olarak kamuoyuna açıklanacaktır?